

Imigassamik atuineq Kalaallit Nunaannilu ajornartorsiutit

**Nuuk
Dag 1; Oktober 2022
Ulrik Becker
Professor, dr.med
Statens Institut for Folkesundhed, SDU**

ulbe@si-folkesundhed.dk

tlf. +45 23 39 17 28

1

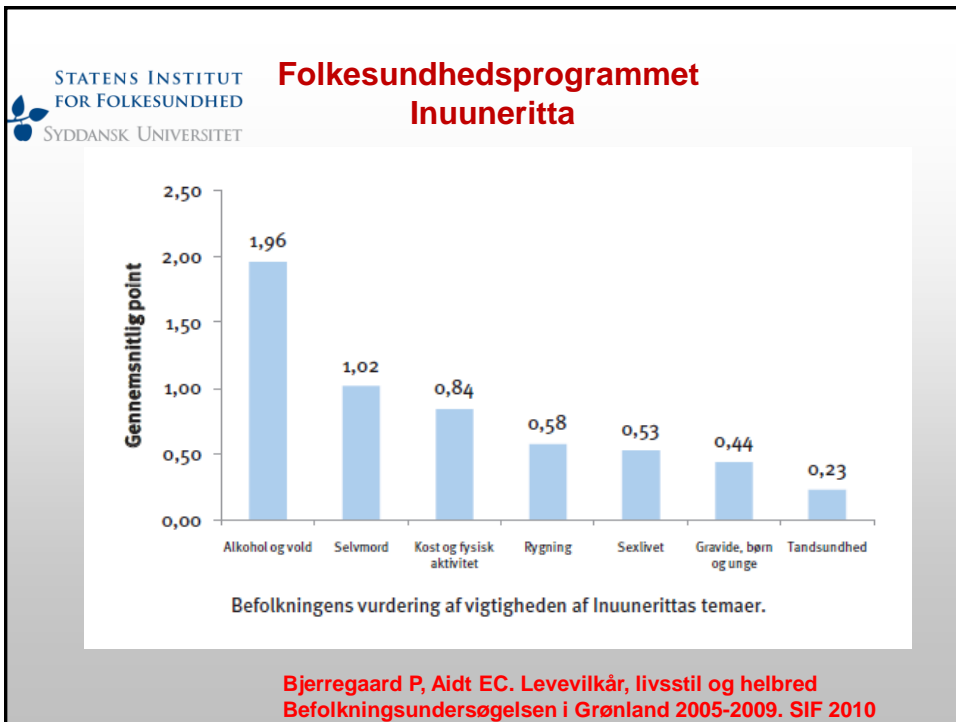
Undervisningsmaterialer oplæg

Bliver lagt på Allofik's hjemmeside:

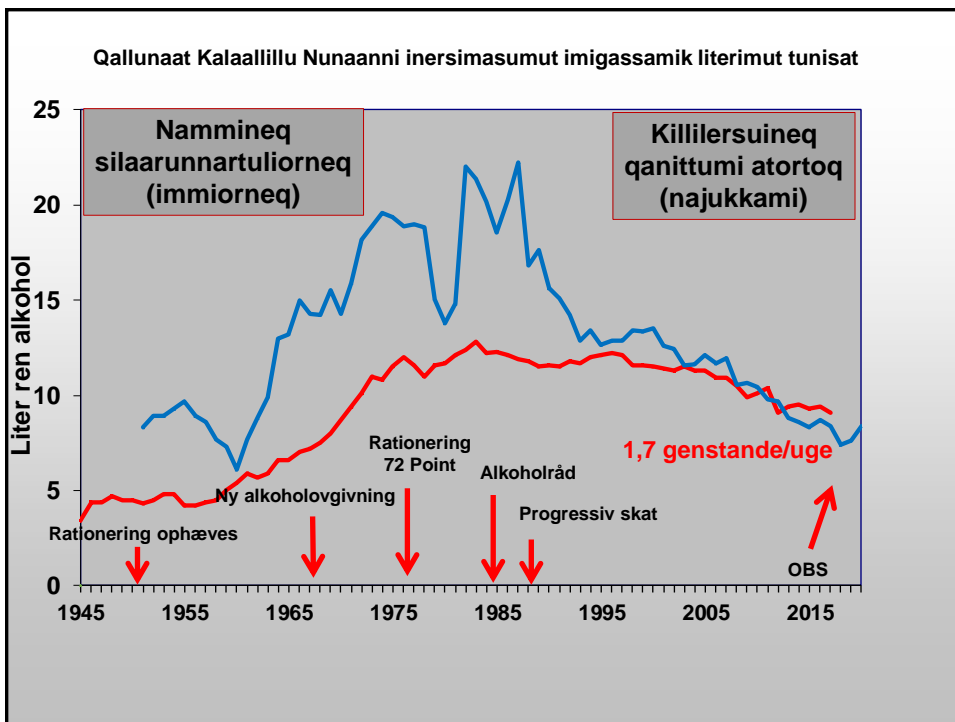
https://allofik.gl/emner/vidensportal/uddannelse?sc_lang=da

2

2

3

4

Qaammatikkartumik

eller

eller

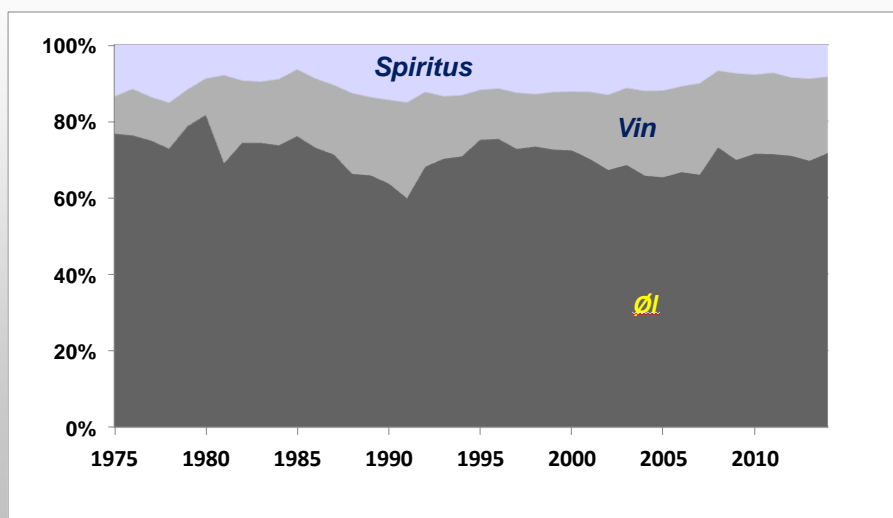

Inuusuttut utoqqallu!!

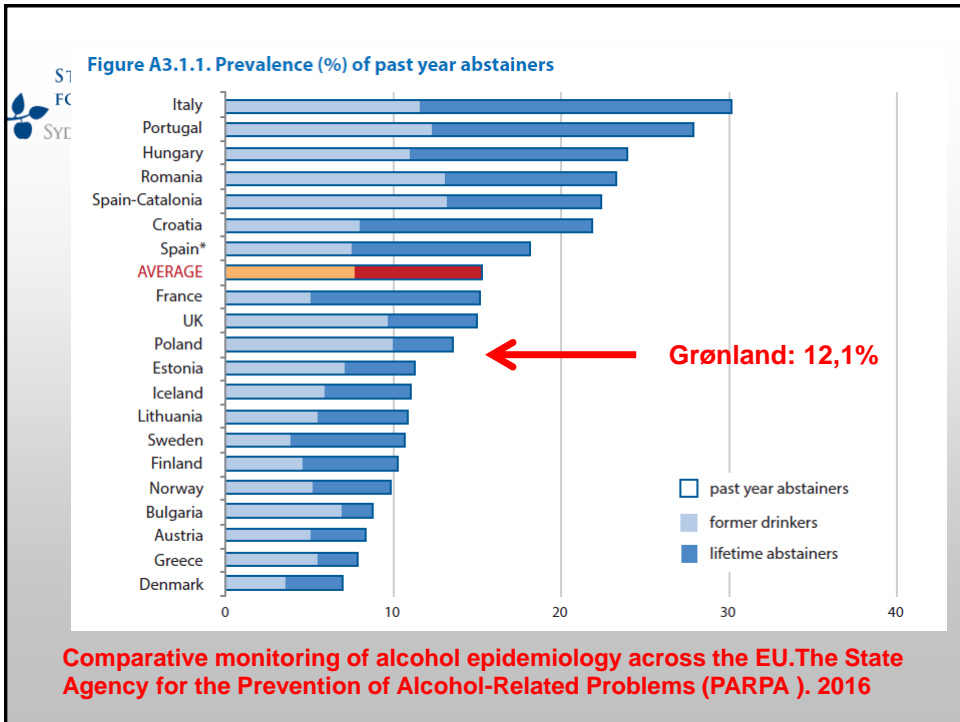
Ullormut aguaqatigiissillugit
1,7 missaani ataasitugassat

5

Imigassap suussusia – Kalaallit Nunaanni

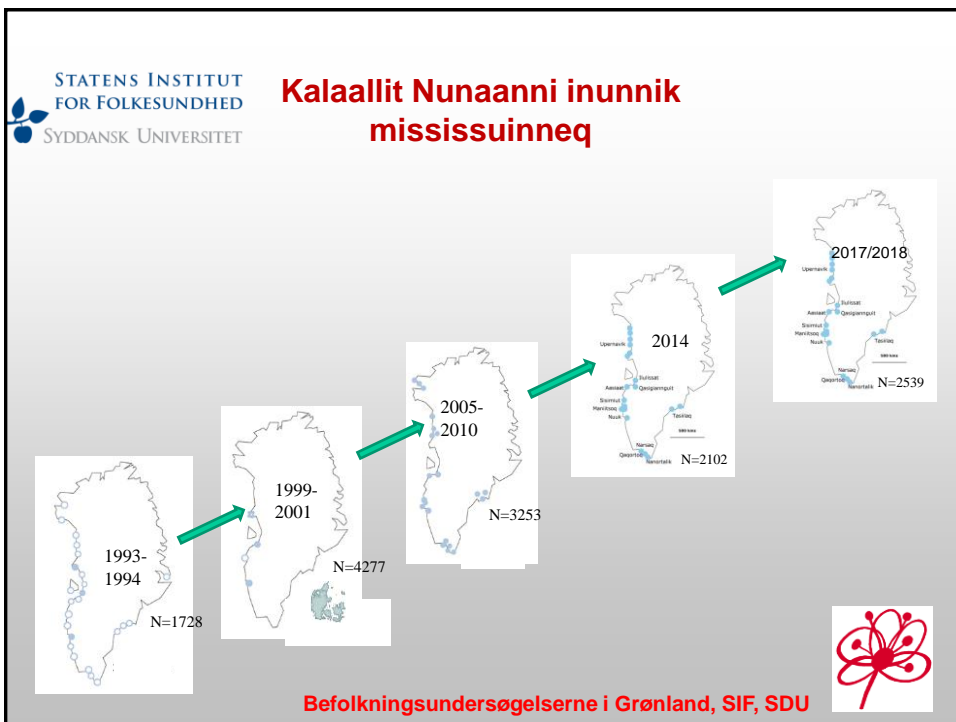
6

7

8

9

STATENS INSTITUT FOR FOLKESUNDHED
SYDDANSK UNIVERSITET

Imigassamik atuineq

Selvrapporeret drikkemønster sidste 12 måneder

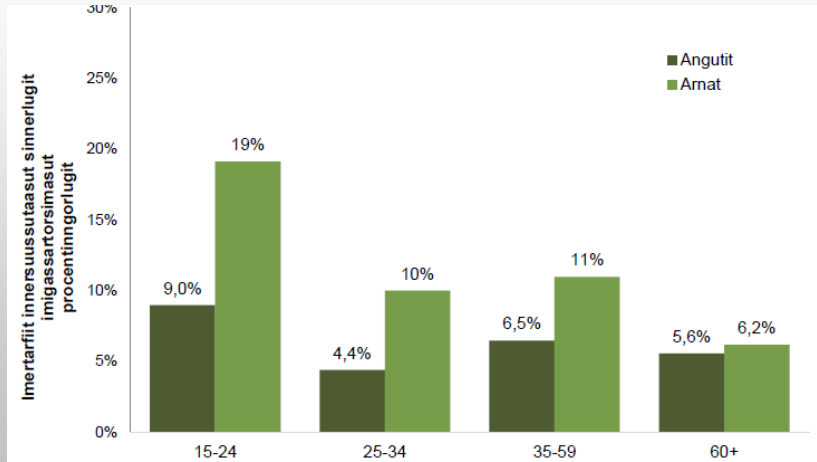
	Mænd (n=692)	Kvinder (n=1.103)
Aktuelt forbrug	72%	65%
Binge drinking*	54%	41%
Potentielt alkoholproblem(Cage-C)	24%	20%
Total alkoholforbrug**	9.1 (3.0;20.4)	6.0 (1;13.6)
Storforbrug (>21/14 drinks per week)	10.9%	10.3%
3-6 gange per uge eller mere	6.5%	4.0%

* mere end 5 genstande ved en enkeltlejlighed sidste måned
**kun alkoholbrugere

Inger Dahl-Petersen, Befolkningsundersøgelsen i Grønland 2014, SIF, SDU

10

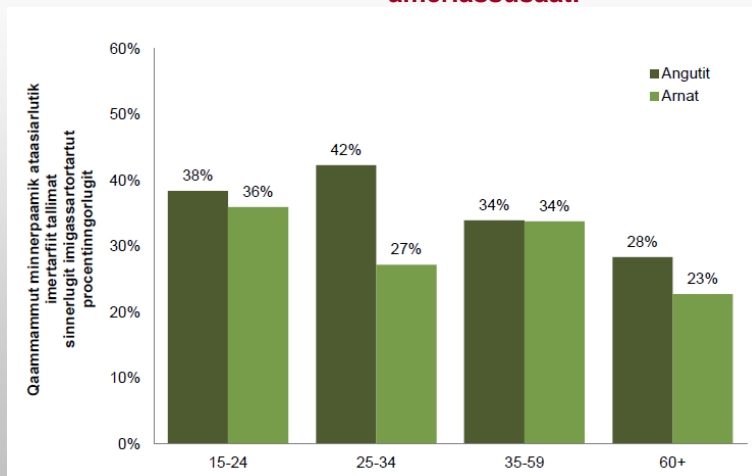
Sap. ak. imertarfiit inneruussutaasut sinnerlugit imigassartortartut suaassusaannut ukiuinullu agguataakkat amerlassusaat.

Kalaallit Nunaanni innuttaasut peqqissusaannik misissuisitsineq 2018.

11

Qaammammut minnerpaamik ataasiarlutik imertarfiit tallimat sinnerlugit imigassartortartut suaassusaannut ukiuinullu agguataakkat amerlassusaat.

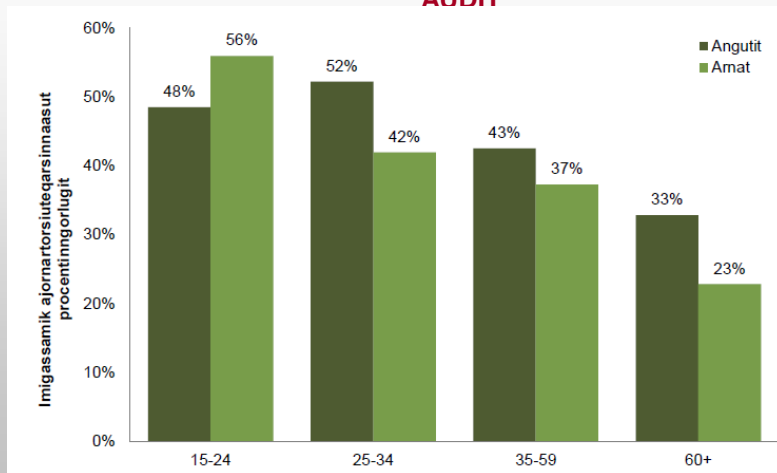

Kalaallit Nunaanni innuttaasut peqqissusaannik misissuisitsineq 2018.

12

**Imigassamik ajornartorsiuteqarsinnaasut
suaaassusaannut ukiuinullu agguataakkat
amerlassusaat.**

AUDIT

Kalaallit Nunaanni innuttaasut peqqissusaannik misissuisitsineq 2018.

13

- **Ilullissani Peqqinnissaqarfik**
- **Apersuinissamut immersugassaq**
 - Demografi;
 - Alkohol (AUDIT – 10 spørgsmål);
 - Stoffer (DUDIT – 11 spørgsmål + 2 spørgsmål om Hash (fra BF2014);
 - Spil (Center for ludomani – 12 spørgsmål + Short Problem Gambling Screen (NODS-CLiP) - 3 spørgsmål
Lie/Bet – 2 spørgsmål

14

**Prevalence of problems with alcohol, marijuana
and gambling among patients in a Regional
Hospital in Northern Greenland**

Table 2. Use of and possible problems with alcohol, marijuana and gambling. Prevalences from the Ilulissat Survey are weighted according to the sex and age distribution in the 2018 Health Survey.

	Ilulissat Survey						2018 Health Survey					
	Men		Women		Total		Men		Women		Total	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Alcohol												
Non-abstainer	57	75.2	60	69.6	117	72.2	672	84.2	724	81.3	1396	82.7
Abstainer	19	24.8	26	30.4	45	27.8	126	15.8	166	18.7	292	17.3
Missing	10		21		32		248		424		672	
Binge drinking												
Never/rarely	50	69.9	76	86.8	126	79.2	448	62.0	504	63.9	952	63.0
Monthly/weekly/daily	22	30.1	12	13.2	33	20.8	274	38.0	285	36.1	559	37.0
Missing	14		20		35		324		525		849	
AUDIT (The AUDIT score)												
Non-harmful alcohol use (0-7 M, 0-6 F)	44	64.7	65	77.5	109	71.7	370	50.9	468	58.0	838	54.6
Hazardous/harmful/addicted (8-15 M, 7-15 F)/(16-19)/(20+)	24	35.3	19	22.5	43	28.3	357	49.1	339	42.0	696	45.4
Missing	18		24		42		319		507		826	

Sørensen IK et al. *International Journal of Circumpolar Health*, 79:1, 1771950, DOI: 10.1080/22423982.2020.1771950

15

**Prevalence of problems with alcohol, marijuana
and gambling among patients in a Regional
Hospital in Northern Greenland**

Table 3. Alcohol, substance or gambling problems as a single problem or combined in the Ilulissat Survey and the 2018 Health Survey. Prevalences from the Ilulissat Survey are weighted according to the sex and age distribution in the 2018 Health Survey.

	Ilulissat Survey		2018 Health Survey	
	n	%	n	%
No problem	112	67.4%	944	49.4%
One type	43	25.9%	708	37.1%
Combined (two or three) ^a	11	6.8%	258	13.5%
Missing	26		450	

Sørensen IK et al. *International Journal of Circumpolar Health*, 79:1, 1771950, DOI: 10.1080/22423982.2020.1771950

16

Nunap ilaanut allatut ittoq (assigiinngissuseq)

Binge drinking

	Mænd		Kvinder	
	OR	95CI%	OR	95CI%
Kujataa	1		1	
Qeqqa	1.10	0.69,1.75	0.58	0.40,0.85
Avannaa	0.60	0.37,0.98	0.41	0.27,0.61
Kangia	2.40	1.25,4.62	1.56	0.90,2.71

Potentielt alkoholproblem

	Mænd		Kvinder	
	OR	95CI%	OR	95CI%
Kujataa	1		1	
Qeqqa	1.37	0.77, 2.43	0.50	0.32, 0.78
Avannaa	1.16	0.64, 2.13	0.53	0.33, 0.85
Kangia	1.91	0.96, 3.82	2.14	1.23, 3.78

Inger Dahl-Petersen, Befolkningsundersøgelsen i Grønland 2014, SIF, SDU

17

Sulinerup inissisimaffia aamma imernerup –allaa (ileqqoq)

- **Suliffeqanngitsut marloriaammik navianartorsiorput**
 - binge-drikke (kvinder)
 - skadeligt forbrug
 - hyppig alkoholindtagelse.
- **Assigiinngissutsit ersinnginnerusut**

Inger Dahl-Petersen, Befolkningsundersøgelsen i Grønland 2014, SIF, SDU

18

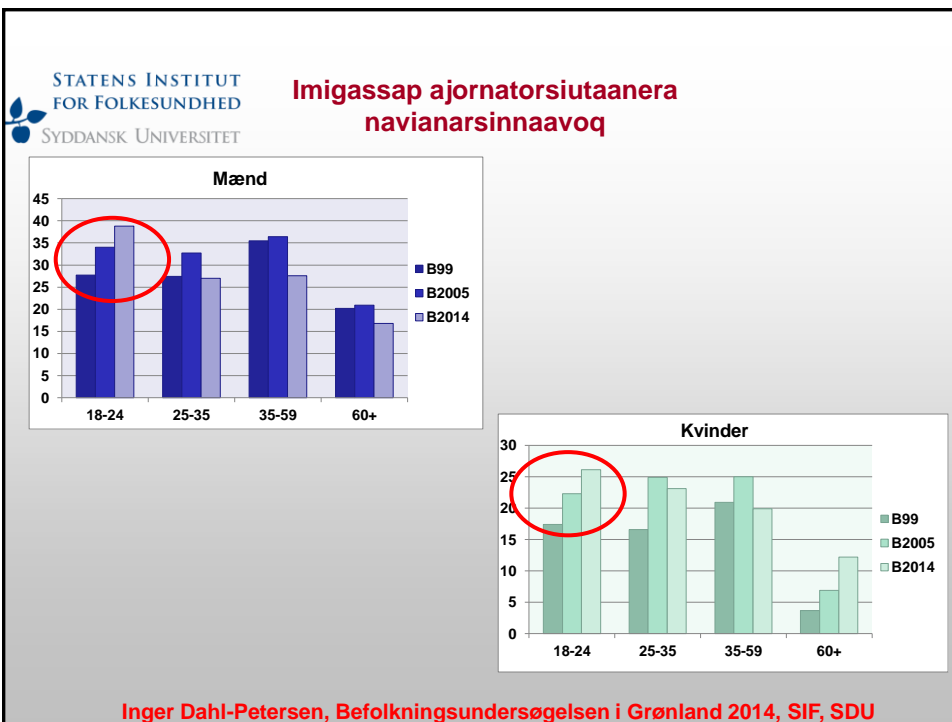
Inerniliineq

Kalaallit Nunaanni inuiaat assiginngitsunik imeriaseqqarput :

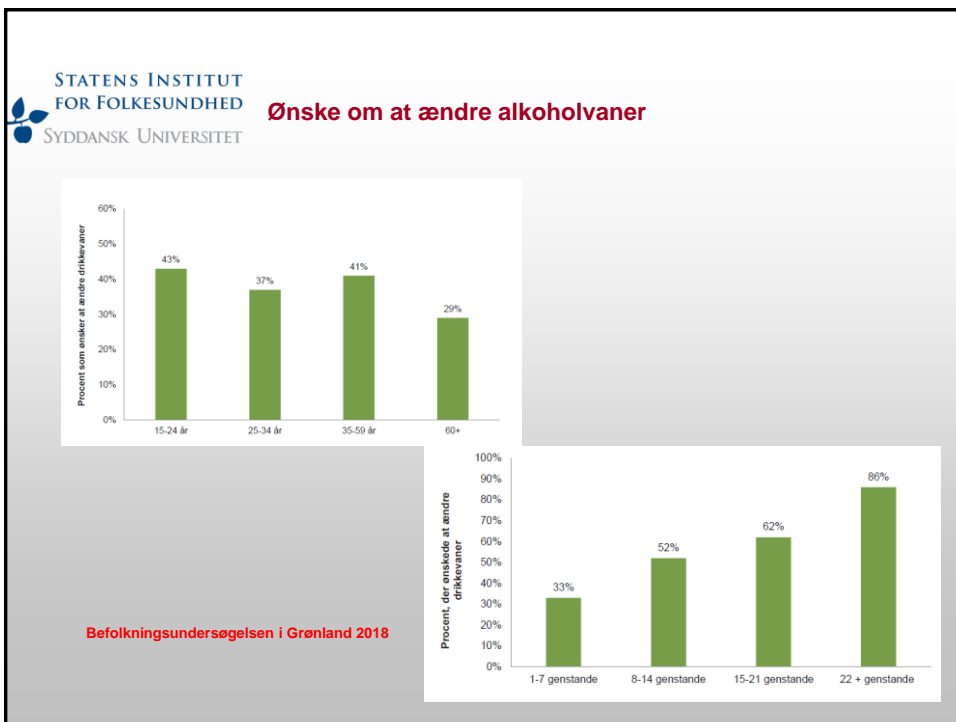
- Det totale alkoholforbrug er højt – stor andel af afholdende
- Høj forekomst af binge drinking
- Lille andel der drikker flere gange ugentligt
- Regionale forskelle
- Relateret til velstand/materielle goder
- Uden for erhverv associeret med en risiko for et usundt drikkemønster

Inger Dahl-Petersen, Befolkningsundersøgelsen i Grønland 2014, SIF, SDU

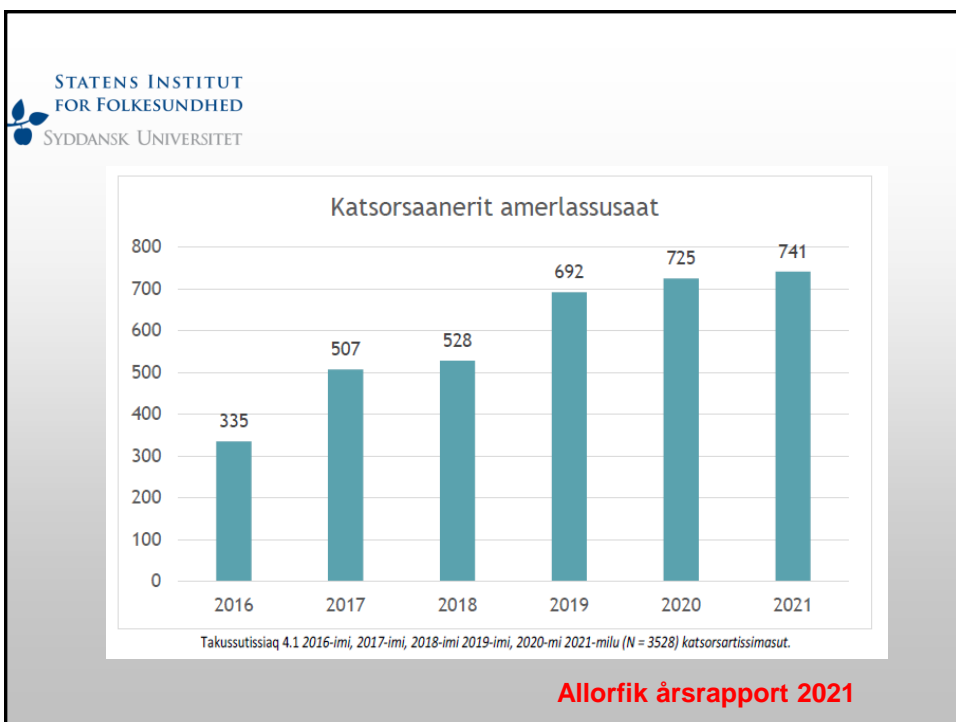
19

20

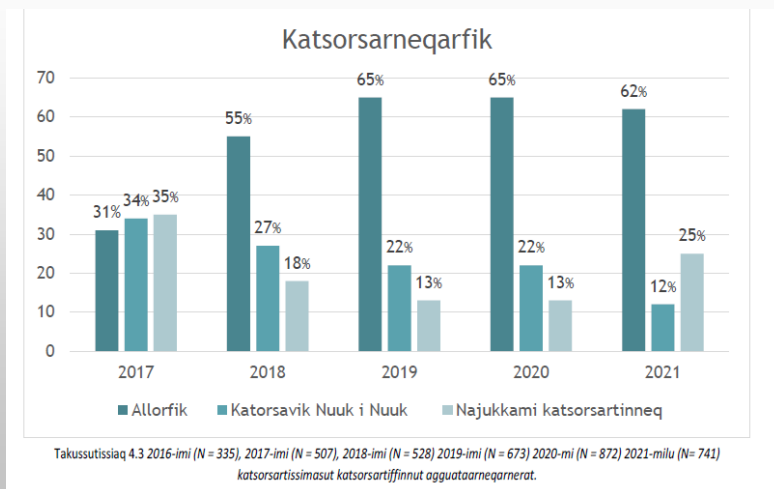

21

22

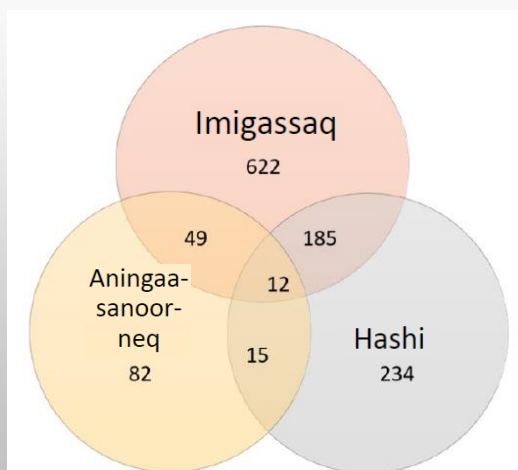
Behandlingssted

Allorfik ársrapport 2021

23

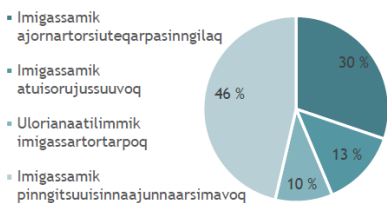
Aanngajaarniutininik arlalinnik ajornartorsiuteqarneq,
AUDIT, DUDIT apeqqutillu aningaasanoorajuttuunermt
tunngassutillit aallaavigalugit naatsorsugaq

Ukiuoorumik nalunaarusiaq 2021

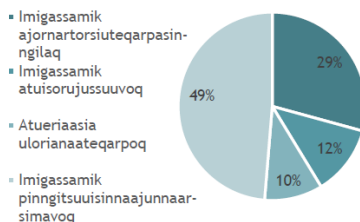
24

2020-mi innersuussinermi
imigassamik
ajornartorsiuteqarneq

Takussutissiaq 3.7 2020-mi innersuussinermi imigassamik ajornartorsiuteqarneq (N = 884).

2021-mi innersuussinermi
imigassamik
ajornartorsiuteqarneq

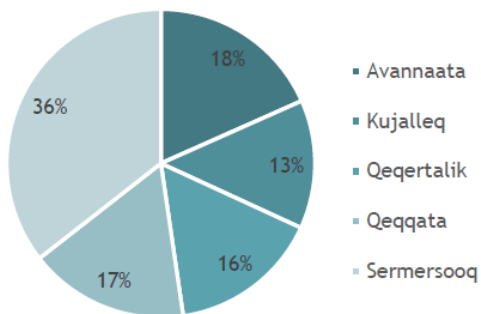

Takussutissiaq 3.8 2021-mi innersuussinermi imigassamik ajornartorsiuteqarneq (N = 879).

Ukiumoortumik nalunaarussiaq 2021

25

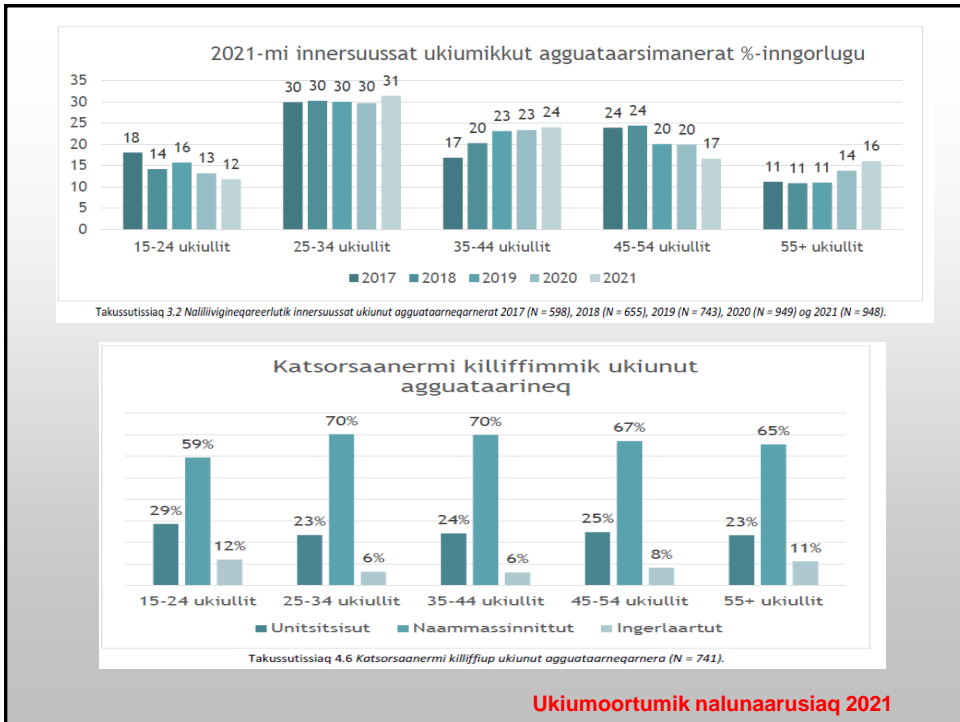
Kommune najugarisaq

Takussutissiaq 3.5. nalilivigineqareerlutik innersuussat kommuninut najukkaminut agguataarneqarnerat (N = 948).

Ukiumoortumik nalunaarussiaq 2021

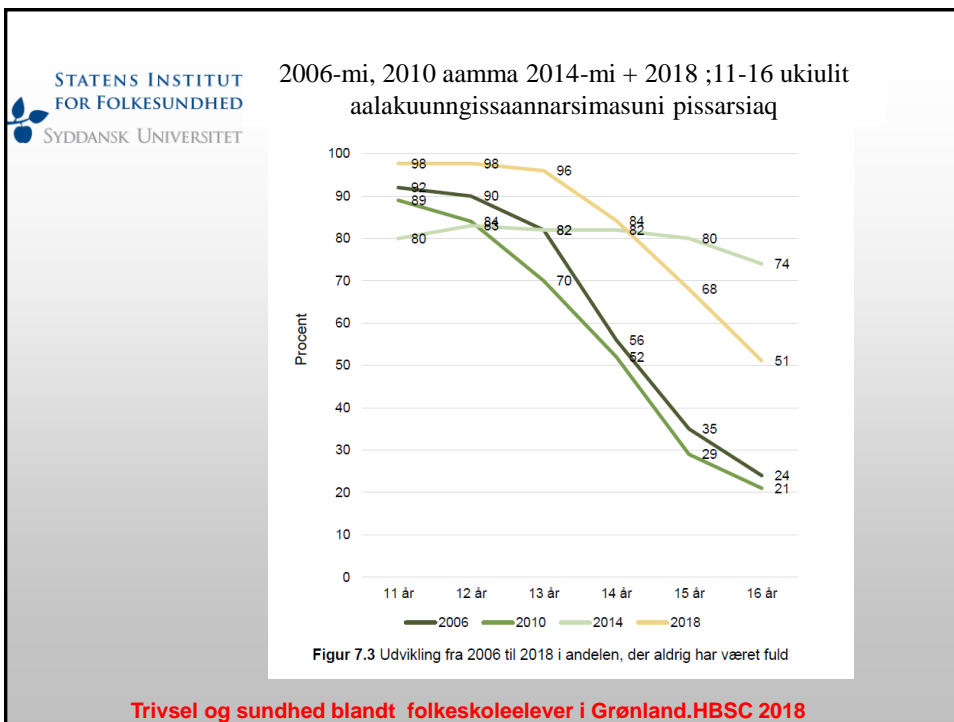
26

27

28

29

STATENS INSTITUT FOR FOLKESUNDHED
SYDDANSK UNIVERSITET

Inuunerittas II 2013-19 mål

- Forebygge at børn og unge starter et misbrug
- Begrænse synligheden af påvirkede voksne
- Reducere hash og alkoholforbruget mest muligt
- Indsatserne er rettet mod:
 - At gravide ikke drikker eller ryger hash
 - At forebygge at børn og unge drikker alkohol, ryger hash eller sniffer

Fremskridt !!!!

30

STATENS INSTITUT FOR FOLKESUNDHED
SYDDANSK UNIVERSITET

Inuunerittas III 2020-30 pejlemærker

PEJLEMÆRKE 1: MENTAL SUNDHED
Alle børn skal leve et liv med god mental sundhed og have adgang til sunde og inkluderende fællesskaber, hvor de trives og fungerer godt. Hvor de kan udfolde deres evner, håndtere udfordringer og indgå i fællesskaber med andre mennesker.

PEJLEMÆRKE 2: EN SUND START PÅ LIVET
Alle børn skal have en sund start på livet med tryk og omsorg, der fremmer deres trivsel og udvikling. De første 1.000 dage er afgørende for barnets fremtidige muligheder i livet.

PEJLEMÆRKE 3: ET SUNDT OG AKTIVT BØRNLIV
Alle børn skal leve et sundt og aktivt børneliv, der fremmer en sund livsstil og sunde vaner.

PEJLEMÆRKE 4: GODE OPVÆKSTVILKÅR TIL ALLE BØRN
Alle børn skal have trygge og gode opvækstvilkår, hvor de beskyttes mod vold og overgrub og ikke skades af rusmidler og tobak.

31

STATENS INSTITUT FOR FOLKESUNDHED
SYDDANSK UNIVERSITET

INUUNERITTA III 2020-2030

- **Aldersgrænsen for salg af alkohol og tobak er 18 år. Aldersgrænsen er indført for at fjerne tobaks- og alkoholdebuten og forebygge, at børn begynder at drikke alkohol og ryge.**
- **Alt personale, der beskæftiger sig med salg og udskænkning af alkohol, skal gennemføre et lovpligtigt kursus i ansvarligt salg og ansvarlig udskænkning af alkohol.**
- **En bedre håndhævelse af aldersgrænsen for alkohol og tobak**
- **Lovgivning er et effektivt strukturelt redskab, som bør indgå som indsatsområde i forebyggelsen af rusmidler og tobak.**
- **Indikatorer:**

ALKOHOL OG HASH
Import af alkohol pr. person 15+
Rusdrikkere (voksne)
Har været fuld 2 eller flere gange (15-årige)
Har brugt hash (15-årige)
Har sniffet (15-årige)
Forældre med børn med potentielt skadeligt alkoholforbrug (CAGE positive)

32